

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2016 roku

Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie Wydział II Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Dubinowicz – Motyk

Protokolant: Michalina Osłowska

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2016 roku na rozprawie

sprawy z powództwa Ł. F.

przeciwko J. L., R. R. (1), (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., P. R. oraz J. A.

o zapłatę

I zasądza od pozwanego J. L. na rzecz powoda Ł. F. kwotę 75 786,69zł (siedemdziesiąt pięć tysięcy siedemset osiemdziesiąt sześć złotych 69/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 31 marca 2015 roku do dnia zapłaty;

II zasądza od pozwanego R. R. (1) na rzecz powoda Ł. F. kwotę 55 786,69zł (pięćdziesiąt pięć tysięcy siedemset osiemdziesiąt sześć złotych 69/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 31 marca 2015 roku do dnia zapłaty;

III zasądza od pozwanych (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., P. R. oraz J. A. na rzecz powoda Ł. F. kwotę 31 175,57zł (trzydzieści jeden tysięcy sto siedemdziesiąt pięć złotych 57/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 31 marca 2015 roku do dnia zapłaty;

IV orzeka, że w zakresie obowiązku zapłaty kwoty 31 175,57zł (trzydzieści jeden tysięcy sto siedemdziesiąt pięć złotych 57/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 31 marca 2015 roku do dnia zapłaty odpowiedzialność pozwanych J. L., R. R. (1), (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., P. R. oraz J. A. względem powoda Ł. F. jest solidarna oraz że w zakresie obowiązku zapłaty kwoty 55 786,69zł (pięćdziesiąt pięć tysięcy siedemset osiemdziesiąt sześć złotych 69/100) pozwany R. R. (1) odpowiada solidarnie z pozwanym J. L.;

V oddala powództwo w pozostałym zakresie;

VI zasądza na rzecz powoda Ł. F. od pozwanego J. L. i R. R. (1) solidarnie kwotę 7907zł (siedem tysięcy dziewięćset siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, oraz od pozwanych (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., P. R. oraz J. A. solidarnie kwotę 510zł (pięćset dziesięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, ustalając dodatkowo iż w zakresie obowiązku zapłaty kwoty 510zł (pięćset dziesięć złotych) pozwani J. L., R. R. (1), (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., P. R. i J. A. odpowiadają solidarnie wobec powoda Ł. F.;

VII ustala, że wyrok wobec pozwanego R. R. (1) jest zaoczny;

VIII nadaje wyrokowi w pkt. II i VI w stosunku do pozwanego R. R. (1) rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

W dniu 31 marca 2015 roku Ł. F. wniósł pozew przeciwko J. L., R. R. (1), (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., P. R. oraz J. A., domagając się zasądzenia od pozwanych solidarnie na swoją rzecz tytułem odszkodowania kwoty 85.786,69zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanego J. L. od kwoty 75.786,69zł i pozwanego R. R. (1) do kwoty 55.786,69zł. W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż pozwani J. L. i R. R. (1), wykorzystując dostęp do mienia powoda, w okresie od kwietnia do listopada 2012 roku ukradli na jego szkodę akumulatory o wartości 95.611,12zł, zaś współsprawcami w tym przestępstwie byli pozwani P. R. i J. A., zatrudnieni w pozwanej spółce (...) sp. z o.o., z którymi J. L. uzgodnił, że pozwana spółka będzie nabywać kradzione akumulatory po zaniżonej cenie i bez faktur. (pozew, k. 3-6).

W odpowiedzi na pozew pozwani (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., P. R. oraz J. A. wnieśli o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwani podnieśli, że nie mieli świadomości iż akumulatory zakupione od J. L. i R. R. (1) pochodzą z kradzieży dokonanej na szkodę powoda. Akcentowali również, że powód nie wykazał rzeczywistej wysokości poniesionej szkody, jak i przesłanek ich odpowiedzialności z art. 422 kc, w szczególności to iż pozwani P. R. i J. A. są pracownikami pozwanej spółki i nie odnieśli żadnych korzyści majątkowych z zaistniałej sytuacji. (odpowiedź na pozew, k. 64-69).

Pozwany J. L. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów postępowania, podnosząc, że domaganie się przez powoda naprawienia szkody nie znajduje oparcia w przepisach prawa i orzeczeniach znajdujących się w obrocie prawnym. W ocenie pozwanego brak jest również podstaw do przyjęcia solidarnej odpowiedzialności pomiędzy pozwanymi w sprawie, jak i do dochodzenia zapłaty kwoty przewyższającej wysokość obowiązku naprawienia szkody ustalonego w postępowaniu karnym (odpowiedź na pozew, k. 133-135).

Pozwany R. R. (1) nie ustosunkował się do żądania pozwu i nie uczestniczył w rozprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ł. F. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...), której przedmiotem jest obrót akumulatorami, prostownikami i innymi akcesoriami motoryzacyjnymi. Powód stale współpracował z pozwaną (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., której sprzedawał akumulatory oraz prostowniki, przy czym strony rozliczały się bezgotówkowo.

Pracownikami powoda byli pozwani J. L. i R. R. (1). J. L. był zatrudniony jako kierowca, dowożąc towar do klientów, a R. R. (1) jako magazynier, a następnie kierowca.

Wspólnikiem i jedynym członkiem zarządu w (...) sp. z o.o. był J. R.. P. R. wykonywał w pozwanej spółce obowiązki osoby zarządzającej, a J. A. – sprzedawcy.

(dowody: rejestr dokumentów handlowych, k. 73-80; odpis pełny z KRS, k. 87-89; zeznania świadka P. C., e-protokół z dnia 29.04.2016 r.; zeznania świadka M. C., e-protokół z dnia 29.04.2016 r.; przesłuchanie powoda Ł. F., e-protokół z dnia 20.05.2016 r.; w części przesłuchanie pozwanego J. L., e-protokół z dnia 20.05.2016 r.; zeznania świadka M. G., k. 161-163; dokumenty w aktach sprawy III K 590/13 SR dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie: protokół przesłuchania świadka P. C., k. 110-111; umowa o pracę, k. 134, 136; protokół przesłuchania świadka P. D., k. 148-149; protokół przesłuchania świadka K. G., k. 152; protokół przesłuchania świadka M. Z. (1), k. 153-154)

W kwietniu 2012 roku J. L. i R. R. (1) uzgodnili, że dokonają zaboru akumulatorów znajdujących się w magazynie firmy powoda, dostrzegając iż współpraca osoby zatrudnionej na stanowisku magazyniera i kierowcy umożliwi kradzież towaru. J. L. zwrócił się do J. A. i P. R. z pytaniem, czy byliby zainteresowani kupnem akumulatorów w niższych niż zwykle cenach, dając do zrozumienia iż towar będzie pochodził z kradzieży. J. L. oraz R. R. (1) uzyskali od J. A. oraz P. R. zapewnienie nabycia akumulatorów.

(Dowody: w części przesłuchanie pozwanego J. L., e-protokół z dnia 20.05.2016 r.; w części przesłuchanie pozwanego J. A., e-protokół z dnia 20.05.2016 r.; zeznania świadka M. Z. (2), k. 161; dokumenty w aktach sprawy III K 590/13 SR dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie: notatka urzędowa, k. 22; protokół przesłuchania świadka J. A., k. 30-31, 51; protokół przesłuchania podejrzanego J. L., k. 36-37, 140-141; protokół przesłuchania podejrzanego R. R. (1), k. 40-41, 145-146; protokół przesłuchania świadka Ł. F., k. 42, 52, 129; protokół przesłuchania świadka P. R., k. 86-87; protokół przesłuchania świadka P. C., k. 110-111; umowa o pracę, k. 134, 136; protokół przesłuchania świadka P. D., k. 148-149; protokół przesłuchania świadka K. G., k. 152; protokół przesłuchania świadka M. Z. (1), k. 153-154; wyjaśnienia oskarżonego J. L., k. 202-203)

Po uzyskaniu zapewnienia zbytu akumulatorów, przez okres kilku miesięcy R. R. (1) podczas załadunku akumulatorów do samochodu firmowego przydzielonego J. L. ładował o kilka lub kilkanaście sztuk więcej niż ilość przewidziana dla klientów powoda. Po rozwiezieniu klientom powoda zamówionych akumulatorów, J. L. zawoził pozostałe akumulatory do sklepu prowadzonego przez pozwaną spółkę przy ul. (...) w M., gdzie były one odbierane przez J. A. i P. R., którzy uiszczali za nie należność gotówką z pieniędzy pobieranych z kasy spółki, bez faktury i bez pokwitowania.

(dowody: zeznania świadka P. C., e-protokół z dnia 29.04.2016 r.; w części zeznania świadka W. P., e-protokół z dnia 29.04.2016 r.; w części przesłuchanie pozwanego J. L., e-protokół z dnia 20.05.2016 r.; w części przesłuchanie pozwanego J. A., e-protokół z dnia 20.05.2016 r.; w części przesłuchanie J. R. za pozwaną spółkę, e-protokół z dnia 20.05.2016 r.; w części przesłuchanie pozwanego P. R., e-protokół z dnia 20.05.2016 r.; dokumenty w aktach sprawy III K 590/13 SR dla Warszawy P. w W.: notatka urzędowa, k. 22; protokół przesłuchania świadka J. A., k. 30-31, 51; protokół przesłuchania podejrzanego J. L., k. 36-37, 140-141; protokół przesłuchania podejrzanego R. R. (1), k. 40-41, 145-146; protokół przesłuchania świadka Ł. F., k. 42, 52, 129; protokół przesłuchania świadka P. R., k. 86-87; wyjaśnienia oskarżonego J. L., k. 202-203)

Akumulatory kradzione przez pozwanych J. L. i R. R. (1) nie były oznakowane. Łącznie w okresie od kwietnia do listopada 2012 roku pozwani J. L. oraz R. R. (1) zabrali z magazynu firmy powoda w celu przywłaszczenia 481 akumulatorów o łącznej wartości 95.611,12zł, z czego dostarczyli – za pośrednictwem J. A. i P. R. – spółce (...) akumulatory w ilości 200 sztuk, a pozostałą ilość sprzedali na giełdzie oraz innym firmom. Za sprzedaż jednego akumulatora J. L. i R. R. (1) uzyskiwali przeciętnie 200zł. Pozwana Spółka oraz pozwani J. A. i P. R. nie żądali od J. L. i R. R. (1) zwrotu zapłaconych pieniędzy i nie zaoferowali zwrotu nabytego od nich towaru.

(dowody: protokół strat, k. 35-36; kopia wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie, k. 11-12, 13-14; informacja z KRK, k. 205; przesłuchanie powoda Ł. F., e-protokół z dnia 20.05.2016 r.; w części przesłuchanie pozwanego P. R., e-protokół z dnia 20.05.2016 r.; w części przesłuchanie pozwanego J. L., e-protokół z dnia 20.05.2016 r.; w części przesłuchanie pozwanego J. A., e-protokół z dnia 20.05.2016 r.; dokumenty w aktach sprawy III K 590/13 SR dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie: notatka urzędowa, k. 22; protokół przesłuchania świadka J. A., k. 30-31, 51; protokół przesłuchania podejrzanego J. L., k. 36-37, 140-141; protokół przesłuchania podejrzanego R. R. (1), k. 40-41, 145-146; protokół przesłuchania świadka Ł. F., k. 42, 52, 129; protokół strat, k. 43-44; protokół przesłuchania świadka P. R., k. 86-87; zestawienie, k. 130-132; protokół przesłuchania świadka P. C., k. 110-111; umowa o pracę, k. 134, 136; protokół przesłuchania świadka P. D., k. 148-149; protokół przesłuchania świadka K. G., k. 152; protokół przesłuchania świadka M. Z. (1), k. 153-154; wyjaśnienia oskarżonego J. L., k. 202-203; wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie w sprawie III K 590/13, k. 207-208)

Po wykryciu niedoborów towaru w magazynie, Ł. F. złożył zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa i wszczęto dochodzenie w sprawie o przestępstwo z art. 278§1 k.k. W jego toku dokonano przeszukania pomieszczeń siedziby, magazynów i sklepu (...) sp. z o.o. przy ul. (...) w M., w wyniku którego dobrowolnie wydano łącznie 36 sztuk akumulatorów o wartości na kwotę 8.824,43zł. Akumulatory te zostały zwrócone powodowi.

J. L. i R. R. (1) zostali oskarżeni o to, że od bliżej nieokreślonego czasu, nie wcześniej niż od kwietnia 2012 roku do dnia 19 listopada 2012 roku w W. przy ul. (...), działając wspólnie i w porozumieniu, dokonali zaboru w celu przywłaszczenia 481 sztuk akumulatorów o łącznej wartości 95.611,12zł na szkodę firmy (...). Prawomocnym wyrokiem z dnia 7 sierpnia

2013 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe uznał J. L. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, czyn ten zakwalifikował jako występki z art. 278§1 k.k. i skazał J. L. na karę jednego roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres 3 lat próby, zobowiązując na podstawie art. 46§1 k.k. J. L. do naprawienia wyrządzonej szkody w części poprzez uiszczenie na rzecz Ł. F. kwoty 10.000zł. Natomiast R. R. (1) został uznany za winnego popełnienia ww. czynu prawomocnym wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie z dnia 29 maja 2014 roku i skazany na karę jednego roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres 3 lat próby z zobowiązaniem na podstawie art. 46§1 k.k. do naprawienia wyrządzonej szkody w części poprzez uiszczenie na rzecz Ł. F. kwoty 30.000zł.

(dowody: zeznania świadka M. Z. (2), k. 161; kopia wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie, k. 11-12, 13-14; informacja z KRK, k. 205; dokumenty w aktach sprawy III K 590/13 Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie: protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie, k. 1-2; protokół zatrzymania osoby, k. 15; postanowienie o wszczęciu dochodzenia, k. 32; protokół przeszukania, k. 119-121; pokwitowanie, k. 123; akt oskarżenia, k. 182; wyjaśnienia oskarżonego J. L., k. 202-203; wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie w sprawie III K 590/13, k. 207-208)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy oraz znajdujących się w aktach sprawy III K 590/13 Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie, jak również na podstawie zeznań świadków oraz przesłuchania stron w zakresie w jakim korelowały z pozostałym materiałem dowodowym oraz zasadami logiki i doświadczenia życiowego. W szczególności za wiarygodne Sąd uznał zeznania świadka M. Z. (2), który potwierdził fakt sporządzenia notatki urzędowej znajdującej się na k. 22 akt sprawy III K 590/13, jak i opisał okoliczności jej sporządzenia, w tym swobodny przebieg wypowiedzi pozwanego J. L. dotyczących okoliczności kradzieży akumulatorów. Podobnie ocenione zostały zeznania świadków M. G., P. C., M. C. oraz M. Z. (1), którzy w sposób zbieżny i wzajemnie się uzupełniający opisali przebieg współpracy powoda i pozwanej spółki, w tym bezgotówkowy sposób rozliczeń i brak znakowania akumulatorów w czasie dokonywania kradzieży. Zeznania świadków M. G., P. C. oraz M. Z. (1) opisują również okoliczności dokonania i ujawnienia kradzieży akumulatorów, będąc zasadniczo spójne, a jednocześnie korelując z treścią zeznań złożonych w postępowaniu karnym przez P. C., M. Z. (1), P. D. i K. G.. Z kolei zeznania świadka W. P. Sąd uwzględnił jedynie w zakresie, w jakim nie pozostają one w sprzeczności z relacją wcześniej wskazanych świadków oraz pozostałym uznanym za wiarygodny materiałem dowodowym. Oceniając zeznania stron Sąd miał na uwadze, że jako osoby bezpośrednio zaangażowane w spór, nie mogą być traktowane jako całkowicie obiektywne źródło dowodowe. Niemniej Sąd uznał relację powoda Ł. F. za zasługującą na wiarę, gdyż znajduje ona oparcie w zeznaniach świadków M. G., P. C., M. C. oraz M. Z. (1) oraz dowodach z dokumentów zgromadzonych w sprawie. Odnosząc się z kolei do dowodu z przesłuchania pozwanych wskazać należy, że wiedza J. R. przesłuchanego w charakterze reprezentanta pozwanej spółki o okolicznościach nabycia skradzionych powodowi akumulatorów opiera się na relacji jego syna, pozwanego w niniejszej sprawie P. R. oraz pozwanego J. A., które należało ocenić szczególnie krytycznie, a jednocześnie uzyskana została dopiero po podjęciu czynności w postępowaniu karnym. Jednocześnie z zeznań J. R. wynika, że nie był on zaangażowany w działalność pozwanej spółki i faktycznie obowiązki związane z zarządzaniem spółką przejął jego syn. W konsekwencji Sąd uwzględnił jego zeznania jedynie co do faktu dostarczania skradzionych akumulatorów do sklepu pozwanej spółki oraz zapłaty za skradziony towar z kasy spółki bez faktury. Z kolei pozostali pozwani zeznając w niniejszej sprawie oraz w postępowaniu karnym w różny sposób relacjonowali okoliczności dotyczące dostarczania skradzionych akumulatorów do sklepu pozwanej spółki, co wobec wzajemnej sprzeczności i braku spójności ich zeznań nakazuje krytyczną ich ocenę. W szczególności dotyczy to twierdzeń, że wiedza pozwanych J. A. oraz P. R. ograniczała się jedynie do tego, iż dostarczane akumulatory miały pochodzić z likwidowanego sklepu w P., a J. L. oraz R. R. (1) mieli być jedynie pośrednikami w ich zbyciu przez właścicieli sklepu. Wersja ta jest niewiarygodna, jeśli się zważy, że w pierwszych zeznaniach i wyjaśnieniach złożonych w postępowaniu karnym przez J. L. (na k. 36 akt III K 590/13) i J. A. (na k. 30 akt III K 590/13) nie ma mowy o likwidacji sklepu w P., jak i o fakturze za dostarczone akumulatory. Zeznania i wyjaśnienia te, złożone bezpośrednio po zatrzymaniu J. L., należy uznać za spontaniczne, złożone bez możliwości uprzedniego przygotowania się i uzgodnienia treści relacji z pozostałymi uczestnikami zaboru i sprzedaży kradzionych akumulatorów. Natomiast cechy takiego przygotowania noszą już zeznania J. A. złożone później, kiedy to wycofał się

z pierwotnych zeznań. Zdaniem Sądu było to wynikiem obawy związanej z ewentualną odpowiedzialnością karną J. A. i P. R.. Ponadto zeznania pozwanych J. A. i P. R. składane podczas rozprawy są sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego, ponieważ nie sposób uznać by w imieniu pozwanej spółki przez dłuższy okres czasu godzili się nabywać partiami akumulatory od nieustalonych osób („właścicieli likwidowanego sklepu w P.”), dokonując ustaleń co do ceny nabycia z kierowcą zatrudnianym przez innego przedsiębiorcę niż ów sprzedawca i odbierając od niego towar, wiedząc jednocześnie że przywożony jest on samochodem firmowym (...), płacąc za towar gotówką bez żądania pokwitowania i nie otrzymując faktury. Tezy pozwanych P. R. i J. A. nie wytrzymują krytyki także i z tego powodu, że pozwani nie żądali zwrotu zapłaconych pieniędzy i nie oferowali pozwanemu L. i R. zwrotu nabytych a niesprzedanych przez pozwaną spółkę akumulatorów w sytuacji, gdy oczywiste było iż otrzymanie faktury za nabyte akumulatory jest nierealne, co powinni byli uczynić gdyby transakcje te dokonywane były na warunkach opisywanych przez pozwanych.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się w znacznej części uzasadnione.

W rozpoznawanej sprawie powód domagał się zasądzenia od pozwanych solidarnie kwoty 85.786,69zł, z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanego J. L. do kwoty 75.786,69zł oraz pozwanego R. R. (1) do kwoty 55.786,69zł, tytułem odszkodowania za skradzione mu akumulatory, wskazując iż pozwani J. L. i R. R. (1) ponoszą odpowiedzialność za doznaną przez niego w następstwie kradzieży szkodę na podstawie art. 415 kc, a pozwani P. R., (...) sp. z o.o. – na podstawie art. 422 kc.

Dokonując oceny zasadności żądania pozwu wskazać na wstępie należy, że poza sporem pozostaje i znajduje potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym fakt uznania pozwanych J. L. oraz R. R. (1) w wyrokach wydanych w postępowaniu karnym za winnych popełnienia czynu z art. 278§1 kk polegającego na tym, że działając wspólnie i w porozumieniu dokonali zaboru w celu przywłaszczenia 481 sztuk akumulatorów o łącznej wartości 95.611,12zł na szkodę firmy (...), a ściślej - na szkodę powoda Ł. F., prowadzącego działalność gospodarczą pod wskazaną firmą. Zgodnie z art. 11 kpc ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Jednakże osoba, która nie była oskarżona, może powoływać się w postępowaniu cywilnym na wszelkie okoliczności wyłączające lub ograniczające jej odpowiedzialność cywilną. Jak wskazuje się w doktrynie i orzecznictwie, wyrok karny skazujący z reguły nie wiąże sądu cywilnego w zakresie wysokości wskazanej przez sąd karny szkody, ale wyjątek od tej zasady stanowią przypadki dotyczące prawomocnego skazania w postępowaniu karnym za zabór mienia w celu przywłaszczenia lub przywłaszczenie konkretnej rzeczy - wówczas określona w wyroku karnym wartość rzeczy będącej przedmiotem zagarnięcia lub przywłaszczenia staje się elementem istoty przypisanego sprawcy przestępstwa i jako taka wiąże sąd cywilny (zob. wyroki SN: z dnia 27 listopada 2013 r., V CSK 556/12, LEX nr 1413608; z dnia 18 sierpnia 2009 r., I PK 60/09, OSNP 2011, nr 7-8, poz. 101; z dnia 22 stycznia 1963 r., II CR 1118/61, OSNPG 1963, nr 8, poz. 46; z dnia 10 czerwca 1963 r., II CR 114/62, OSNPG 1963, nr 9, poz. 53; orzeczenia SN: z dnia 17 kwietnia 1961 r., I CR 467/60, OSNCP 1963, nr 1, poz. 13; z dnia 17 czerwca 2005 r., III CK 642/04; z dnia 10 listopada 1972 r., II PR 294/71, LEX nr 7181). Istotne jest jednak, iż związanie sądu cywilnego ustaleniami sądu karnego co do wartości zagarniętych lub przywłaszczonych rzeczy nie oznacza, że poszkodowanemu nie należy się w procesie cywilnym odszkodowanie w innej wysokości. Fakt zagarnięcia bądź przywłaszczenia konkretnej rzeczy czy określonej kwoty nie przesądza bowiem ostatecznie o wysokości uszczerbku majątkowego po stronie powoda, np. z tytułu utraconych korzyści (tak SN w wyroku z dnia 10 lipca 2013 r., V CSK 393/12, Gazeta Prawna 2013, nr 133, s. 8), a z drugiej strony - po wydaniu wyroku karnego mogą zająć okoliczności powodujące, że poszkodowanemu należy się odszkodowanie w niższej wysokości.

Z powyższego wynika, że poza faktem popełnienia przestępstwa kradzieży przez pozwanych J. L. oraz R. R. (1) na szkodę powoda, kwalifikacją prawną tego czynu, stopniem winy, okolicznościami jego popełnienia w postaci czasu, miejsca i sposobu, sąd rozpoznający niniejszą sprawę związany jest również określoną w wyrokach karnych wydanych wobec w/w pozwanych wartością zagarniętych akumulatorów. Nakazywało to przyjęcie, iż pozwani J. L. i R. R. (1) ukradli Ł. F. akumulatory o łącznej wartości 95 611,12zł. Zgodnie zaś z art. 415 kc kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia, przy czym naprawienie szkody obejmuje straty, które

poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (art. 361§2 kc). Dla możliwości domagania się przez powoda odszkodowania rekompensującego wysokość poniesionej szkody nie ma - wbrew stanowisku pozwanego J. L. - tamującego znaczenia fakt, iż pozwani J. L. i R. R. (1) zobowiązani zostali przez sąd karny do zapłaty na rzecz Ł. F. kwoty 10 000zł i 30 000zł tytułem naprawienia szkody. Art. 415§2 kpk stanowi bowiem, iż jeżeli orzeczony obowiązek naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę albo nawiązka orzeczona na rzecz pokrzywdzonego nie pokrywają całej szkody lub nie stanowią pełnego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, pokrzywdzony może dochodzić dodatkowych roszczeń w postępowaniu cywilnym. Z możliwości tej powód korzystał, występując z powództwem w niniejszej sprawie. W konsekwencji - odpowiedzialność pozwanych J. L. i R. R. (1) za wyrządzoną powodowi szkodę, wysokość owej szkody, a także możliwość żądania od pozwanych odszkodowania w takim zakresie, w którym nie orzeczono o obowiązku naprawienia szkody w wyroku wydanym w postępowaniu karnym, nie budziła wątpliwości Sądu.

Stosownie do art. 422 kc za szkodę odpowiedzialny jest nie tylko ten, kto ją bezpośrednio wyrządził, lecz także ten, kto inną osobę do wyrządzenia szkody naklonił albo był jej pomocny, jak również ten, kto świadomie skorzystał z wyrządzonej drugiemu szkody. Powód twierdził, iż pozwani J. A. i P. R. ponoszą odpowiedzialność za szkodę poniesioną przez niego w następstwie kradzieży akumulatorów dokonanej przez J. L. i R. R. (1), gdyż byli pomocnikami przy dokonaniu kradzieży. Sąd zaznacza, iż w judykaturze przyjmuje się, że pomocnikiem w wyrządzeniu drugiemu szkody jest również osoba, która przed wyrządzeniem szkody zapewniła sprawcę o gotowości udzielenia pomocy do ukrycia lub nabycia rzeczy uzyskanej za pomocą czynu niedozwolonego (por. Sąd Najwyższy w uchwale z 13 listopada 1969 roku sygn. III PZP 39/69 i wyroku z 30 października 1963 roku sygn. II PR 363/65). W ocenie Sądu, dowody zgromadzone w niniejszej sprawie uzasadniają przypisanie pozwanym P. R. i J. A. pomocnictwa w dokonaniu przez J. L. i R. R. (1) kradzieży akumulatorów, ponieważ pozwani ci udzielili bezpośrednim sprawcom szkody przed dokonaniem kradzieży obietnicy nabywania od nich akumulatorów, zapewniając im zbyt skradzionych przedmiotów, mając przy tym świadomość iż akumulatory te pochodzą będą z czynu niedozwolonego. Jak już wskazano w części wstępnej uzasadnienia, pozwani P. R. i J. A. zaprzeczali temu, by godząc się na zakup akumulatorów od pozwanych J. L. i R. R. (1) wiedzieli, że będą to akumulatory skradzione przez te osoby. Zeznaniami tej treści Sąd nie dał wiary z przyczyn powyżej omówionych. Dodatkowo Sąd zauważa, iż nie znajdują one potwierdzenia w wyjaśnieniach R. R. (1) złożonych w postępowaniu karnym, a nadto iż pozwany J. L. zeznając w niniejszej sprawie, jak i zmieniając wcześniejsze wyjaśnienia w postępowaniu karnym podawał, że informował potencjalnych nabywców o tym, iż akumulatory pochodzą będą ze zwrotów od klientów powoda (a więc - iż były przeznaczone dla powoda i pozwani, jako pracownicy powoda, nie byli uprawnieni by nimi dysponować). Trzeba także podkreślić, iż pozwani A. i R. dokonywali ustaleń co do nabycia akumulatorów z pozwanym L. i R. wiedząc, że są oni zatrudniani przez powoda Ł. F. jako kierowcy i nie mają kompetencji do działania w charakterze przedstawicieli handlowych powoda czy innych przedsiębiorców, odbierali od nich towar przywożony samochodem firmowym powoda i w toku wykonywania obowiązków jako pracowników powoda, nie informując o tym postępowaniu przez wiele miesięcy samego powoda, z którym równoległe spółka (...) utrzymywała stałą współpracę handlową na odmiennych warunkach (obróć bezgotówkowy, faktury, specjalizacja pracowników). Sam fakt, iż pozwani L. i R. przez wiele miesięcy, przy okazji dostarczania towaru zakupionego przez pozwaną spółkę od powoda, sprzedawali pozwanej spółce reprezentowanej przez pozwanych R. i A. akumulatory, bez obaw o poinformowanie ich pracodawcy o ich dodatkowym zajęciu wykonywanym w czasie pracy i przy użyciu narzędzi pracy (samochodu służbowego) potwierdza tezę o istnieniu wcześniejszego porozumienia ww. pozwanych co do opisanego bezprawnego procederu. Z powyższych przyczyn Sąd uznał za uzasadnione przypisanie pozwanym J. A. i P. R. odpowiedzialności na gruncie art. 422 kc jako pomocnikom za doznaną przez powoda szkodę. Odnosząc się zaś do podstaw odpowiedzialności pozwanej spółki, wskazać należy, iż nabywanie od pozwanych L. i R. skradzionych akumulatorów dokonane zostało w interesie i na rzecz pozwanej spółki, poprzez działanie pozwanego J. A. i P. R. spółka weszła w ich posiadanie akumulatorów, a następnie dokonywała ich dalszej sprzedaży, uzyskując w ten sposób korzyść z wyrządzonej powodowi szkody. Powyższe uzasadnia przypisanie pozwanej odpowiedzialności za doznaną przez powoda szkodę na podstawie art. 422 kc w zw. z art. 430 kc.

Powyższe ustalenie nie warunkują jednak zasadności żądania skierowanego przeciwko J. A., (...) sp. z o.o. Odpowiedzialność pomocników uzależniona jest bowiem od istnienia związku przyczynowego między działaniem

pomocnika a powstałą szkodą. Powyższe obligowało powoda, stosownie do art. 6 kc, do udowodnienia, iż działanie w/w pozwanych ułatwiło pozwanym L. i R. kradzież 481 sztuk akumulatorów. Okoliczność ta nie została w niniejszej sprawie wykazana, przy czym zagadnienie jaka ilość skradzionych akumulatorów została dostarczona pozwanej spółce, za pośrednictwem jej pracowników, przez pozwanego J. L. i R. R. (1) była zagadnieniem spornym w niniejszej sprawie. Pozwani odmiennie opisywali ilość nabytych akumulatorów, przy czym ich relacje nie korelowały ze sobą, a przy tym były przez nich zmieniane (tu: J. L.). W ocenie Sądu działanie to było podyktowane dążeniem do pomniejszenia zakresu swej odpowiedzialności odszkodowawczej. Ustalenie, iż pozwana spółka nabyła 200 sztuk akumulatorów pochodzących z kradzieży dokonanej na szkodę powoda, Sąd poczynił w oparciu o treść notatki urzędowej (k.22 akt sprawy III K 590/13), potwierdzoną w zeznaniach świadka M. Z. (2), a także informacje podawane podczas wysłuchania 21 listopada 2012 roku w postępowaniu przygotowawczym przez J. L. (tu: 15 sztuk, dziesięć razy po kilka-kilkanaście sztuk i później 70-80 sztuk) i podczas pierwszych przesłuchań przez J. A. (tu: 15-18 sztuk, 5-6 razy po 10-20 sztuk i 6-7 razy po 10-20 sztuk). Znaczące jest przy tym, iż w toku postępowania pozwany P. R. zaniechał przedłożenia do akt notatnika, w którym – jak wynika z jego zeznań – odnotowywał wszystkie dostawy dokonywane przez pozwanego J. L. i R. R. (1). W ocenie Sądu, gdyby notatki te potwierdzały nabycie mniejszej niż wskazywana w toku postępowania karnego ilości akumulatorów, niewątpliwie wniosek o przeprowadzenie dowodu z treści owych zapisów zostałby złożony. W konsekwencji, Sąd uznał, iż pozwani nie będącymi bezpośrednimi sprawcami szkody ponoszą odpowiedzialność wobec powoda za szkodę powstałą w wyniku zaboru 200 sztuk akumulatorów, które zostały przez nich nabyte. Ścisłe udowodnienie wysokości poniesionej przez powoda w następstwie działań pozwanych P. R., (...) sp. z o.o. szkody było niemożliwe, wobec faktu odsprzedaży przez pozwaną spółkę znacznej ilości skradzionych powodowi akumulatorów i braku dokumentacji wykazującej które z 481 skradzionych akumulatorów wykazanych w protokole inwentaryzacji trafiły do pozwanej spółki. Sąd był jednak uprawniony do zasądzenia na rzecz powoda tytułem odszkodowania odpowiedniej sumy według swojej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy (art. 322 kpc). Kierując się treścią protokołu inwentaryzacyjnego, zeznaniami powoda oraz zeznaniami P. R. iż za około 30 akumulatorów zapłacił około 7000zł, Sąd ustalił wartość jednego akumulatora na 200zł i przyjął iż pozwani ponoszą odpowiedzialność za szkodę w wysokości 40 000zł.

Reasumując, uzasadnione okazało się żądanie zasądzenia na rzecz powoda Ł. F.:

- od pozwanego J. L. kwoty 75.786,69zł, uwzględniając orzeczony wyrokiem wydanym w postępowaniu karnym obowiązek naprawienia wyrządzonej szkody w części przez uiszczenie kwoty 10.000zł, częściowe spełnienie świadczenia w kwocie 1.000zł oraz fakt odzyskania przez powoda akumulatorów o wartości 8.824,43 zł;
- od pozwanego R. R. (1) kwotę 55.786,69zł, uwzględniając orzeczony wyrokiem wydanym w postępowaniu karnym obowiązek naprawienia wyrządzonej szkody w części przez uiszczenie kwoty 30.000zł oraz fakt odzyskania przez powoda akumulatorów o wartości 8.824,43zł;
- od pozwanych (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., P. R. oraz J. A. kwotę 31.175,57zł, uwzględniając fakt odzyskania przez powoda akumulatorów o wartości 8.824,43zł.

Przy tym, na gruncie art. 441§1 kc uznać należało, że odpowiedzialność pozwanych za szkodę wyrządzoną powodowi jest solidarna, mimo różnej wysokości świadczeń, do których zobowiązani są pozwani. W takim przypadku bowiem górną granicę zobowiązania objętego solidarnością wyznacza wysokość najniższego świadczenia. Zatem zapłata kwoty 31.175,57zł objęta jest odpowiedzialnością solidarną wszystkich pozwanych, natomiast ponad tę kwotę a do kwoty 55 786,69zł solidarne jest zobowiązanie pozwanych J. L. oraz R. R. (1). Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie powołanych przepisów orzekł jak w pkt. I-V sentencji wyroku.

Orzeczenie w pkt. VI sentencji wyroku o kosztach procesu znajduje zaś oparcie w art. 98 k.p.c., art. 100 k.p.c. oraz art. 105 k.p.c. W tym zakresie Sąd miał w szczególności na uwadze, że w sprawie, w której jest kilku pozwanych, wysokość podlegających zwrotowi kosztów procesu zależna jest od tego, w jakim stopniu każdy z nich uległ w procesie w stosunku do dochodzonego roszczenia i w jakim stopniu względem pozwanych strona powodowa ulega w sporze. Rozliczenie powinno być zatem dokonane indywidualnie, może być zaś dokonane grupowo w razie połączenia węzłem

solidarności członków danej grupy. W konsekwencji Sąd zasądził od pozwanych J. L. oraz R. R. (1), którzy są osobami przegrywającymi sprawę w całości, na rzecz powoda solidarnie kwotę 7.907zł, na którą składają się opłata od pozwu w wysokości 4.290zł, wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 3.600zł (ustalanej na podstawie §6 pkt 6 i §21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu) oraz koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17zł. Natomiast od pozwanych (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., P. R. oraz J. A. Sąd zasądził solidarnie na rzecz powoda kwotę 510zł. Porównując bowiem wielkość ostatecznie dochodzonych roszczeń i to, w jakiej części zostały uwzględnione w stosunku do ww. pozwanych, Sąd ustalił, że roszczenie powoda zostało uwzględnione w 36% i w takiej części powinien otrzymać od wskazanych pozwanych zwrot kosztów procesu. Odpowiednio, pozwani (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., P. R. oraz J. A. powinni otrzymać od powoda zwrot 64% poniesionych kosztów procesu. Jak już wcześniej wskazano, koszty procesu poniesione przez powoda wyniosły 7.907zł, stąd przysługuje mu od ww. pozwanych zwrot kwoty 2.846zł (36% x 7.907zł). Na koszty procesu poniesione przez pozwanych składają się natomiast: wynagrodzenie radcy prawnego w wysokości 3.600zł oraz koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 51zł. Pozwanym przysługuje więc od powoda zwrot kwoty 2.336zł (64% x 3.651 zł). Po potrąceniu powyższych wzajemnych należności stron z tytułu kosztów procesu, otrzymujemy zaś kwotę 510 zł, którą należało zasądzić na rzecz powoda.

Ponieważ pozwany R. R. (1) nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę oraz nie złożył odpowiedzi na pozew, Sąd na podstawie art. 339§1 kpc orzekł, że w stosunku do ww. pozwanego wyrok wydany w rozpoznawanej sprawie jest wyrokiem zaocznym i na podstawie art. 333§1 pkt 3 kpc z urzędu nadał wyrokowi w pkt II i VI w stosunku do pozwanego R. R. (1) rygor natychmiastowej wykonalności.